

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Ministerie van Asiel en Migratie
De minister van Asiel en Migratie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Geachte mevrouw Faber-van de Klashorst,

Met deze brief spreken wij onze zorgen uit over de wetsvoorstellen Asielnoodmaatregelenwet en de Wet invoering tweestatusstelsel. Als deze wetsvoorstellen worden aangenomen, voorzien wij dat asielzoekers en statushouders in de knel zullen komen. Vanuit het oogpunt van behoorlijkheid zullen er aanzienlijke problemen volgen in de uitvoering. Tevens constateren wij dat de huidige wetsvoorstellen niet voldoen aan de verplichtingen uit het VN-kinderrechtenverdrag.

Asiel- en opvangsysteem loopt vast

De afspraken uit het Europese Asiel- en Migratiepact gelden vanaf de zomer van 2026. De implementatie van de maatregelen uit het pact betekent al een grote belasting voor de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) en de rechtspraak. Als de belasting die de wetsvoorstellen Asielnoodmaatregelenwet en de Wet invoering tweestatusstelsel met zich meebrengen daar nog bijkomt, worden uitvoeringsorganisaties voor onmogelijke opgaves gesteld. Daarmee draagt de overheid niet bij aan oplossingen maar organiseert wederom haar eigen crisis.

Lange wachttijden asiel- en nareisaanvragen

Wij ontvangen al veel klachten over de IND die niet op tijd beslist over asiel- en nareisaanvragen en rechterlijke uitspraken hierover niet nakomt. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de Afdeling advisering van de RvS, en de Raad voor de rechtspraak hebben erop gewezen dat nieuwe wetten een verslechtering zullen betekenen voor de doorlooptijden in de gehele asielketen. Wat betreft het tweestatusstelsel is de verwachting dat een groot deel van de asielzoekers die een subsidiaire status krijgen, zullen doorprocederen totdat zij een vluchtelingenstatus krijgen. Dit is juist een van de redenen dat Nederland in het verleden van een meerstatusstelsel is afgestapt. Van de overheid verwachten wij voortvarendheid en wij vrezen een buitengewone toename in klachten als resultaat van nog langere doorlooptijden. Extra geld beschikbaar stellen voor de uitvoering biedt hiervoor geen oplossing.

De opvang onder druk

In 2023 constateerden wij in ons rapport 'De crisis voorbij', dat de waardigheid van volwassenen en kinderen ernstig onder druk staat in de crisisnoodopvang omdat de voorzieningen niet geschikt zijn voor lang verblijf. Wij signaleren op basis van de klachten die wij ontvangen en werkbezoeken die we afleggen dat een groot deel van de opvanglocaties, ondanks de grote inzet van de medewerkers, nog steeds niet aan de normen voldoet. Langere wachttijden betekenen dat mensen nog langer en met nog meer mensen in de opvang verblijven en dat deze situatie verder verslechtert.

Pagina 1

Datum

7 maart 2025

Onderwerp

Zorgenbrief asielmaatregelen

Ons nummer

2025/021

KOM002/2025

**Nationale ombudsman
Kinderombudsman**

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl

www.nationaleombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

Gezinshereniging en de rechten van kinderen

In de asielnoodmaatregelenwet wordt de mogelijkheid tot gezinshereniging geschrapt voor pleegkinderen en ongehuwde partners. Dit betekent dat bepaalde groepen (pleeg)kinderen niet langer in gezinsverband met hun biologische of pleegouders kunnen opgroeien. Binnen het tweestatusstelsel worden strengere voorwaarden aan de nareis van de gezinsleden van subsidiair beschermden verbonden. In het VN-Kinderrechtenverdrag, ook door Nederland geratificeerd, staat dat aanvragen van een kind of van een ouder voor gezinshereniging met 'welwillendheid, menselijkheid en spoed' behandeld moeten worden. Als de [kinderrechtentoets](https://kinderrechtentoets.nl/),¹ ontwikkeld door de Kinderombudsman, was toegepast, zou gebleken zijn dat de huidige wetsvoorstellen onvoldoende rekening houden met kinderrechten.

Belang van de samenleving

Iedereen in Nederland heeft er baat bij als er voortvarend wordt beslist op asielaanvragen, met in het bijzonder oog voor mensen die naar Nederland vluchten. Vanuit het burgerperspectief voorzien wij met deze wetten grote problemen voor de uitvoering met onbehoorlijk overheidsoptreden jegens asielzoekers en statushouders als gevolg.

Een afschrift van deze brief sturen we naar de Eerste Kamercommissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad en aan de vaste Kamercommissie van Asiel en Migratie van de Tweede Kamer.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Met vriendelijke groet,

Reinier van Zutphen

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

Pagina 2

Ons nummer
2025/021

¹ <https://kinderrechtentoets.nl/>